

Ajankohtaista

[Etusivu](#) > [Ajankohtaista](#)

- [Uutiset](#)
- [Tiedotteet](#)
- [Tapahtumat](#)

Uutiset, 18.3.2009

Tietopaketti

Euroopan parlamentin vaalit 2009

Suomessa valitaan edustajat Euroopan parlamenttiin 7. kesäkuuta. Vaalit pidetään kaikissa EU:n 27 jäsenmaassa ajanjaksolla 4.-7.6.2009.

- [Ehdokaslista ja äänestyspaikat](#)
- [Vaalikoneita Suomessa](#)
- [Vaalitapa Euroopan parlamentin vaaleissa](#)
- [Euroopan parlamentin tehtävät](#)
- [Lissabonin sopimuksen vaikutus Euroopan parlamentin toimintaan](#)
- [Euroopan parlamentin työskentely](#)
 - [Euroopan parlamentin jäsenet eli mepit](#)
 - [Valiokunnat valmistelevat täysistuntoja](#)
 - [Raportööri esittelee mietinnöt täysistunnolle](#)
 - [Puhemies edustaa Euroopan parlamenttia ulospäin](#)
 - [Avustajat ovat edustajansa linkki äänestäjiin, sidosryhmiin ja parlamentin hallintoon](#)
 - [Euroopan parlamentti toimii kaikilla EU:n virallisilla kielillä](#)
 - [Euroopan parlamentin tärkeimpiä saavutuksia kuluneella vaalikaudella](#)
- [Euroopan parlamentin vaalien historiaa](#)
- [Äänestysaktiivisuus Euroopan parlamenttivaaleissa](#)

Tietokulma

- Suomesta valitaan 13 edustajaa vaalikaudelle 2009-2014
- Ehdokasasettelu Suomessa päättyi 28. huhtikuuta
- [Ehdokaslista](#) julkaistiin 8. toukokuuta
- Ennakköäänestys ulkomailla 27.-30. toukokuuta
- Ennakköäänestys kotimaassa 27.-30. toukokuuta ja 1.-2. kesäkuuta

Ehdokaslista ja äänestyspaikat

[Ehdokkaat - koko maa \(oikeusministeriö\)](#)

[Ennakköäänestyspaikat kotimaassa](#)

[Ennakköäänestyspaikat ulkomailla](#)

[Äänestäminen vaalipäivänä 7.6. \(äänestysaika klo 9-20\)](#)

Vaalikoneita Suomessa

[EUprofiler -vaalikone](#)

[YLEn vaalikone](#)

[MTV3:n vaalikone](#)

[Helsingin Sanomien vaalikone](#)

Vaalitapa Euroopan parlamentin vaaleissa

Äänioikeus on jokaisella Suomen kansalaisella, joka on täyttänyt 18 vuotta. Myös muiden EU-maiden Suomessa asuvat 18-vuotiaat kansalaiset, jotka ovat ilmoittautuneet äänioikeusrekisteriin, voivat äänestää Suomessa. EU-kansalaiset, jotka asuvat muussa EU-maassa kuin minkä maan kansalaisia ovat, voivat äänestää ja asettua ehdolle siinä maassa, jossa asuvat. Esimerkiksi suomalainen Ari Vatanen valittiin Ranskasta.

Ehdolle voivat asettua kaikki Suomen tai muun EU-maan kansalaiset, joilla on vaaleissa äänioikeus. Ehdokkaita vaaleissa voivat asettaa puoluekisterissä olevat puolueet sekä äänioikeutettujen perustamat valitsijayhdistykset. Kukin puolue voi asettaa enintään 20 ehdokasta. Paikat jaetaan noudattaen suhteellista vaalitapaa. Koko Suomi on yhtenä vaalipiirinä, joten vaalien ehdokkaat ovat ehdokkaina koko maassa. Ehdokasasettelu päättyy 28. huhtikuuta.

Vaalijärjestelmiä on vuosien saatossa pyritty yhdenmukaistamaan EU:n

Tämä dokumentti

• [svenska](#)

Päivitetty 28.5.2009

Kreikassa, Kyproksella ja Luxemburgissa äänestäminen on pakollista.

Vaalien käytännön järjestelyistä vastaavat jäsenmaiden kansalliset viranomaiset. Suomessa järjestäjänä on oikeusministeriö, joka vahvistaa ehdokkaat ja vaalituloksen. Euroopan unionin omien vaalisäädösten mukaan vaalit on järjestettävä kesäkuussa saman viikonlopun aikana kaikissa jäsenmaissa.

Kukin jäsenmaa saa valita itse järjestääkö vaalit torstaina, perjantaina, lauantaina tai sunnuntaina. Suomessa vaalipäivä on sunnuntai. Vaalitulokset saa julkistaa Suomessa heti äänestyspaikkojen sulkeuduttua eli klo 20. Europarlamenttivaalit toimitetaan kussakin jäsenvaltiossa valtion kansallisen vaalilainsäädännön mukaisesti. Tämän lisäksi noudatetaan EU:n vaalisäädöksen (vuodelta 1976, viimeiset muutokset vuodelta 2002) määräyksiä.

[Europarlamenttivaalit 2009, oikeusministeriön sivuilla tietoa vaalipaikoista ja aikatauluista](#)

[Europarlamenttivaalit 7.6.2009 \(oikeusministeriön tiedote 6.5.2009\)](#)

[Vaalitapa Euroopan parlamentin jäsenten vaaleissa, Eurooppatiedotuksen tietosivu 1/2009](#)

[Euroopan parlamentin vaalisivut 2009](#)

Euroopan parlamentin tehtävät

Euroopan parlamentti on EU-jäsenmaista koostuvan neuvoston ohella keskeinen lainsäätäjä. Parlamentilla on laajat budjettivaltuudet ja se valvoo EU:n toimielinten toimintaa.

Jos Lissabonin sopimus astuu voimaan, se vahvistaa edelleen Euroopan parlamentin institutionaalista asemaa ja poliittista roolia.

Euroopan parlamentti jakaa Euroopan unionin neuvoston kanssa budjettivallan ja voi näin vaikuttaa EU:n menojen käyttöön. Talousarviomenettelyn päätteeksi se hyväksyy tai hylkää talousarvion kokonaisuudessaan.

Euroopan parlamentti hyväksyy EU:n kansainväliset sopimukset ja Euroopan unionin uudet jäsenmaat.

Joissakin kysymyksissä parlamentti antaa vain neuvoa-antavan lausunnon (niin sanottu kuulemismenettely). Sen keskustelut ja päätöslauselmat vaikuttavat usein EU:n politiikkaan niilläkin aloilla, joissa parlamenttia vain kuullaan tai informoidaan, kuten maataloudessa ja ulkopoliitikassa.

Lakia säätävän roolinsa ohella parlamentti vaikuttaa muihin EU:ssa tehtäviin päätöksiin. Esimerkiksi ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa päätösvalta on jäsenmailla, mutta komission ja neuvoston on informoitava parlamenttia asiasta etukäteen.

Kun uutta komissiota ollaan kokoamassa, parlamentti haastattelee kaikkia jäsenvaltioiden nimeämiä ehdokkaita komission jäseniksi ja puheenjohtajaksi. Heitä ei voida nimittää ilman parlamentin hyväksyntää. Euroopan parlamentilla on valtuudet hyväksyä tai hylätä komission jäsenten nimitykset sekä oikeus antaa koko komissiolle epäluottamuslause.

[Euroopan parlamentin rakenne ja toiminta](#)

[Euroopan parlamentista Eurooppatiedotuksen sivuilla](#)

[Päätöksenteko Euroopan unionissa](#)

[Päätöksenteko Euroopan unionissa Eurooppatiedotuksen sivuilla](#)

[Euroopan unioni ja Eurooppavaalit, Selkokeskuksen esite 2009](#)

Lissabonin sopimuksen vaikutus Euroopan parlamentin toimintaan

Jos Lissabonin sopimus astuu voimaan, Euroopan parlamentin valta kasvaa. Yhteispäätösmenettelyä laajennetaan maatalouteen, kalastukseen, lailliseen maahanmuuttoon, avaruusasioihin ja urheiluun. Parlamentin budjettivaltaa laajennetaan koskemaan kaikkea unionin varainkäyttöä. Parlamentti saa

Euroopan parlamentin paikkamäärä supistuu kesäkuun vaaleissa 785 jäsenestä Nizzan sopimuksen mukaiseen 736 paikkaan. Jos Lissabonin sopimus tulee voimaan myöhemmin vuoden 2009 aikana, Euroopan parlamentin jäsenten määrä pyritään nostamaan todennäköisesti jo vuoden 2010 aikana Lissabonin sopimuksessa sovittuihin määriin. Edustajien kokonaismäärä kasvaisi tällöin vaalikauden 2009-2014 ajaksi 736:sta 754:n. Nämä edustajat aloittaisivat siis työnsä vasta sopimuksen tultua voimaan.

Lissabonin sopimuksessa määritellään parlamentin kooksi 751 jäsentä, mutta koska Saksan edustajien määrä ainoana valtiona vähenee kolmella Lissabonin sopimuksessa verrattuna Nizzan sopimukseen, demokraattisesti valittuja edustajia ei voida poistaa parlamentista.

Suomen edustajamäärä on 13 sekä Nizzan että Lissabonin sopimuksen mukaan, joten suomalaisedustajien määrä ei tule muuttumaan, vaikka uusi sopimus astuisi voimaan.

 [Euroopan parlamentin jäsenten paikkamäärät maittain nyt, vaalien jälkeen ja Lissabonin sopimuksen astuttua mahdollisesti voimaan \(pdf\)](#)

Euroopan parlamentin työskentely

Euroopan komissio tekee lakialoitteet ja Euroopan parlamentti päättää suurimmasta osasta unionin laeista ministerineuvoston kanssa.

Parlamentin valta on vuosien saatossa kasvanut huomattavasti, mutta neuvosto on edelleen EU:n ylin lakiasäätävä elin.

Euroopan parlamentin jäsenet työskentelevät kahdessa eri paikassa. Parlamentin täysistunnot järjestetään 12 kertaa vuodessa parlamentin kotipaikassa Strasbourgissa, lisäksi Brysselissä pidetään kuusi ylimääräistä istuntojaksoa.

Vaalien jälkeen uusi parlamentti aloittaa 14. heinäkuuta. Parlamentti valitsee

keskuudestaan puhemiehen ja 14 varapuhemiestä sekä asettaa valiokunnat. Jäsenet ryhmittyvät yleiseurooppalaisiin poliittisiin ryhmiin, jotka muodostuvat poliittisten näkemysten, eivät kansallisuuden mukaan. Poliittisia ryhmiä on tällä hetkellä seitsemän, lisäksi parlamentissa toimii sitoutumattomien ryhmä.

Euroopan parlamentin jäsenet valitaan jäsenmaista kunkin maan kiintiön mukaisesti. Pienet maat ovat paremmin edustettuina parlamentissa kuin suuret, kun edustajien määrä suhteutetaan jäsenvaltioiden asukaslukuun. Maittain paikkaluku sovitaan Eurooppa-neuvostossa kunkin jäsenmaan väestömäärän mukaan.

Parlamenttia verrataan toisinaan eduskuntaan. Yhtäläisyyksistä huolimatta merkittävin ero on se, että parlamentista puuttuu hallituksen ja opposition vastakkainasettelu. Parlamentilla ei myöskään ole oikeutta tehdä lakialoitteita.

[Euroopan parlamentin poliittiset ryhmät](#)

Euroopan parlamentin jäsenet eli mepit

Parlamentin jäsenet työskentelevät yleiseurooppalaisissa poliittisissa ryhmissä sekä valiokunnissa, joissa valmistellaan täysistuntoasiat.

Tällä hetkellä 14 suomalaista meppiä työskentelee Euroopan parlamentissa. Suomalaiset mepit edustavat kuutta suomalaista puoluetta mutta kuuluvat Euroopan parlamentissa viiteen poliittiseen ryhmään.

Muutama viikko vuodessa on varattu siihen, että parlamentin jäsenet voivat käydä omassa vaalipiirissään, toimia siellä paikallisesti ja tavata äänestäjiään kentällä.

Tähän asti jäsenvaltiot ovat maksaneet Euroopan parlamentin jäsenten palkan ja palkka on ollut yleensä samansuuruinen kuin kansallisten parlamenttien jäsenillä. Suomalaisen meppien palkka on ollut 5 860 euroa kuukaudessa ja yli kaksitoista vuotta kansanedustajana toimineille 6 300 euroa kuukaudessa. Palkkaa on verotettu kansallisen tuloverojärjestelmän mukaisesti. Järjestelmä on merkinnyt jopa kymmenkertaisia palkkaeroja eri maiden meppien välillä.

Uudessa järjestelmässä Euroopan parlamentin jäsenen palkka maksetaan EU:n budjetista. Kaikille mepeille maksetaan samansuuruista palkkaa, 7 665 euroa kuussa. Palkasta peritään EU-vero ja suomalaisten jäsenten tapauksessa myös kansallinen vero. Kulukorvaukset muuttuvat vastaamaan aiheutuneita kuluja, ja matkakulut korvataan matkalippuja ja tositteita vastaan.

Uudet palkkaukseen ja kulukorvausten maksamiseen liittyvät säännöt astuvat voimaan kun uusi parlamentti aloittaa istuntokautensa 14. heinäkuuta. Siirtymäkauden ajan uudenleenalitut mepit voivat valita palkkauksen osalta uuden ja vanhan järjestelmän välillä. Kulukorvausten osalta kaikki mepit siirtyvät uuteen järjestelmään, myös uudelleen valitut edustajat.

[Meppien oikeudet ja velvollisuudet pähkinänkuoressa](#)

[Suomalaiset europarlamentaarikot](#)

[Europarlamentaarikkojen uusi palkkausjärjestelmä, tietosivu 6/2008](#)

[Seuraa meppien työskentelyä reaaliajassa EuroparITV:stä](#)

Valiokunnat valmistelevat täysistuntoja

Euroopan parlamentin jäsenet tekevät merkittävän osan työstään valiokunnissa. Valiokunnissa käsitellään komission antamia direktiivi- ja asetusehdotuksia sekä annetaan lausuntoja muille parlamentin valiokunnille.

Euroopan parlamentissa on 20 pysyvää valiokuntaa, jotka ovat erikoistuneet eri aloihin, muun muassa ympäristöön, liikenteeseen, teollisuuteen tai talousarvioon. Valiokunnissa ovat edustettuina parlamentin poliittiset ryhmät, ja niiden jäsenmäärä vaihtelee.

Raportööri esittelee mietinnöt täysistunnolle

Raportööri määrittelee poliittisen linjan, jota hän suosittelee asiassa seurattavaksi.

Joka kuukausi parlamentin jäsenet esittelevät täysistunnolle mietintöjä, jotka on jo hyväksytty valiokunnissa. Nämä mietinnöt sisältävät ehdotuksia päätöslauselmiksi tai EU-lainsäädännön tarkistamiseksi. Euroopan parlamentin jäsenet valitsevat keskuudestaan esittelijän eli raportöörin silloin, kun joku parlamentin valiokunnista on saanut tehtäväkseen laatia mietinnön komission lainsäädäntöehdotuksesta tai muusta asiakirjasta.

Raportööri johtaa mietintönsä valmistelua parlamentissa. Hän perehtyy komission ehdotukseen, tapaa asiantuntijoita ja ehdotuksen kohderyhmiä. Eri tahoilta saatu asiantuntemus sulautuu raportöörin kannaksi

mietinnössä, jonka hän esittelee valiokunnalleen.

[Raportööri – esittelijä Euroopan parlamentissa](#)

Puhemies edustaa Euroopan parlamenttia ulospäin

Parlamentin puhemies vaihtuu vaalikauden puolessa välissä. Puhemiehen paikka on perinteisesti jaettu 2,5 vuoden jaksoon herrasmiehsopimuksella kahden suurimman ryhmän EPP-ED:n ja PES:in kesken. Puhemies edustaa parlamenttia ulkoisissa yhteyksissä ja suhteissa muihin yhteisön toimielimiin. Puhemies ohjaa kaikkia Euroopan parlamentin toimintoja ja johtaa täysistunnossa käytäviä keskusteluja. Puhemies edustaa parlamenttia oikeudellisissa asioissa.

Parlamentin keskeisin poliittinen elin on parlamentin puhemiehestä ja kaikkien poliittisten ryhmien johtajista koostuva puheenjohtajakokous, joka kokoontuu tavallisesti 3 – 4 kertaa kuukaudessa. Puheenjohtajakokous on vastuussa sekä parlamentin sisäisistä että ulkoisista suhteista.

Avustajat ovat edustajansa linkki äänestäjiin, sidosryhmiin ja parlamentin hallintoon

785 parlamentin jäsenellä on yhteensä 4060 avustajaa, joista noin 1400 työskentelee Brysselissä ja Strasbourgissa ja loput jäsenten vaalipiireissä. Avustajien palkkaus ja työnkuva vaihtelevat jäsenestä ja toimistosta toiseen. Osa jäsenistä valitsee itse avustajansa, toiset tulevat puolueen valitsemina. Raha avustajien palkkaamiseen tulee jäsenten parlamentilta saamasta kuukausittaisesta avustajakorvauksesta.

Avustajien tehtäväkaala vaihtelee iuoksevien asioiden toimittamisesta

poliittisena neuvonantajana tai tiedottajana toimimiseen, vierasryhmien vastaanottamiseen ja jäsenen edustamiseen sekä kokouksissa että epävirallisemmissa tilaisuuksissa.

[Nuorten avustajien työ Euroopan parlamentissa on intensiivistä ja antoisaa, Eurooppatiedotus 18.8.2008](#)

[Avustajat: parlamentin jäsenten silmät, korvat ja kädet](#)

Euroopan parlamentti toimii kaikilla EU:n virallisilla kielillä

Perussopimukset määräävät, että kaikkien euroopan kansalaisten tulee voida seurata parlamentin työtä, kysyä ja saada vastaukset omalla kielellään. Parlamentti on ainoa EU:n toimielin, joka on velvollinen varmistamaan mahdollisimman laajan monikielisyyden. Täysistunnoissa puheenvuorot tulkitaan kaikille unionin virallisille kielille, mutta valiokuntien kokouksissa puheenvuorot käännetään usein vain epävirallisille pääkielille, jotka ovat englanti ja ranska. Tulkkausta varten parlamentissa on pysyvästi 400 tulkkia, täysistunnossa tarvitaan noin 800 – 1000 tulkkia.

Parlamentin jäseniltä ei edellytetä englannin tai ranskan kielen sujuvaa taitoa. Mepit voivat ilmaista itseään millä tahansa unionin 23 virallisesta kielestä.

[Monikielisyys Euroopan parlamentissa](#)

Euroopan parlamentin tärkeimpiä saavutuksia kuluneella vaalikaudella

Euroopan parlamentti mainitsee vaalikauden 2004-2009 merkittävimmiksi saavutuksikseen seuraavat:

- *REACH-kemikaaliasetus* velvoittaa teollisuuden todistamaan tuotteidensa turvallisuuden. Asetuksen tavoitteena on lisätä kemikaalien turvallisuutta, edistää vaihtoehtoja eläinkokeille, lisätä kilpailukykyä ja helpottaa kaupankäyntiä.
- Euroopan parlamentti kritisoi joidenkin jäsenvaltioiden passiivisuutta puuttua *CIA:n laittomaan toimintaan* sekä Euroopan unionin neuvoston haluttomuutta tehdä yhteistyötä.
- Palveluiden tarjoajat voivat harjoittaa ammattiaan kaikkialla Euroopan unionissa *palveludirektiivin* astuessa voimaan vuoden 2009 lopussa. Bolkestein-nimellä kulkevasta direktiivistä on keskusteltu kiivaasti monta vuotta.
- Tammikuussa 2010 avataan *rajat ylittävä kilpailu eurooppalaisten rautatieyhtiöiden välillä*.
- *Euroopan parlamentti voi mennä pidemmälle kuin tehdä tarkistuksia* ehdotettuihin säädöksiin, joita se pitää puutteellisina. Jos ehdotusta on täysin mahdoton hyväksyä eikä näytä todennäköiseltä, että siihen voitaisiin tehdä tyydyttäviä parannuksia, se *voidaan hylätä kokonaan*.
- *EU:n verkkovierailuasetus* laski kesällä 2008 matkapuhelimen käyttäjän ulkomailla soittamien ja vastaanottamien puheluiden hintoja EU:ssa.
- Ilmoitettujen *lentolippujen kokonaishintojen* on sisällettävä kaikki lipun perushintaan lisättävät, sillä hetkellä tiedossa olevat verot ja maksut.
- *Palautusdirektiivin* avulla pyritään kannustamaan laittomien maahanmuuttajien vapaaehtoista kotiinpaluuta.
- Ennen vuoden 2009 Euroopan parlamentin vaaleja on vireillä uudistuksia, joiden tarkoituksena on tehdä parlamentin *vaaleja, työskentelytapoja ja palkkausta ymmärrettävämmiksi*.
- Työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden takaamiseksi *työviikon pituus* voi olla *enintään 48 tuntia*. Joissakin ammateissa, esimerkiksi lääkärinammatissa, päivystysaika on katsottava työajaksi.
- Euroopan parlamentin jäsenet esittivät tarkistuksia ja hyväksyivät *EU:n uuden ilmasto- ja energiapaketin* joulukuussa 2008. Sen tarkoituksena on vähentää autojen, teollisuuslaitosten ja voimaloiden kasvihuonekaasupäästöjä ja edistää uusiutuvien energiamuotojen käyttöä.

[Euroopan parlamentin merkittävimpiä saavutuksia 2004-2009](#)

Euroopan parlamentin vaalien historiaa

Euroopan parlamentaarinen kokous piti järjestäytymisistuntonsa Strasbourginissa 19.3.1958.

Parlamentti oli alussa pelkkä keskustelufoorumi, jolla ei juurikaan ollut valtaa. Sittemmin parlamentti on muuttunut huomattavasti pääasiassa laajentumisen myötä. Jäsenmaiden määrä on kasvanut kuudesta 27:ään, edustajien määrä 142:sta 785:een ja kielten määrä neljästä 23:een. Parlamentin lainsäädäntävalta on kasvanut 1990-luvulta lähtien perussopimusten myötä.

Vuosina 1958 – 1979 kansalliset parlamentit nimittivät europarlamentaarikot keskuudestaan. Jokaisella edustajalla oli siten jäsenyys sekä kansallisessa että Euroopan parlamentissa. EU:n nykyisen vaalilain mukaan Euroopan parlamentin jäsen ei voi toimia samanaikaisesti kansallisen parlamentin jäsenenä tai jossain muussa EU-toimielimessä aktiivisena virkamiehenä.

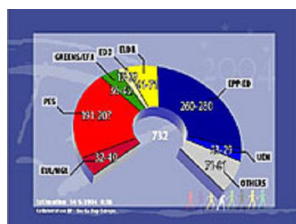
Ensimmäiset suorat vaalit pidettiin vuonna 1979. Vaalit on järjestetty jokaisessa uudessa jäsenmaassa laajentumisten jälkeen. Näitä vaaleja on pidetty Kreikassa 1981, Portugalissa ja Espanjassa 1987, Ruotsissa 1995, Suomessa ja Itävallassa 1996 sekä Bulgariassa ja Romaniassa 2007.

[Euroopan parlamentti täyttää 50 vuotta, Eurooppatiedotus 10.3.2008](#)

[Suomen edustajat Euroopan parlamentissa kautta aikojen](#)

Äänestysaktiivisuus Euroopan parlamenttivaaleissa

Äänestysinto on vähentynyt koko Euroopan unionissa ensimmäisistä vaaleista lähtien. Vuoden 1979 vaaleissa äänestysprosentti oli 63 %, vuonna 1984 61 %, vuonna 1989 58,5 %, vuonna 1994 56,8 %, vuonna 1999 49,8 % ja 2004 enää 45,6 %.

Suomen liittyessä Euroopan unionin jäseneksi vuonna 1995 Euroopan parlamenttivaalit oli jo käyty kesällä 1994 vanhoissa jäsenmaissa, joten eduskunta valitsi keskuudestaan parlamenttiin siirtyvät kansanedustajat. Ensimmäiset EU-vaalit järjestettiin kunnallisvaalien yhteydessä 20.10.1996 ja äänestysprosentti oli tuolloin 60,3 %. Seuraavissa vaaleissa 1999 suomalaisten äänestysaktiivisuus romahti 31,4 %:iin. Viime vaaleissa 41,1 % suomalaisista äänesti.

[Äänestysaktiivisuuden kehitys Euroopan parlamentin vaaleissa](#)

© Eurooppatiedotus • Ulkoasiainministeriö • PL 481, 00023 Valtioneuvosto • Puh. 010 345 6700 • [Tietoa verkkopalvelusta](#)